

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра комп'ютерних систем, мереж та кібербезпеки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет (ННІ) інформаційних технологій

(назва)

Протокол №12 від «11» червня» 2026р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Паралельні та розподілені обчислення**

Галузь знань F «Інформаційні технології»

Спеціальність F7 «Комп'ютерна інженерія»

Освітня програма «Комп'ютерна інженерія»

Факультет (ННІ) інформаційних технологій

Розробники: доцент, к.т.н., Віктор СМОЛІЙ

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни:

“Паралельні та розподілені обчислення” – це дисципліна, яка системно досліджує принципи роботи сенсорів, виконавчих пристроїв та організації інтерфейсної частини комп’ютерних систем для взаємодії з оточуючим середовищем, організація конвеєру перетворення сигналів у цифрове представлення даних, методи вводу та виводу аналогової та дискретної інформації, розрахунок динамічних параметрів і характеристики спеціалізованих пристроїв.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>F7 «Комп’ютерна інженерія»</i>	
Освітня програма	<i>Комп’ютерна інженерія</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов’язкова / вибіркова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів		
Форма контролю	<i>7 - екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	4	
Семестр	7	
Лекційні заняття	15 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	- год.	год.
Лабораторні заняття	15 год.	год.
Самостійна робота	60 год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: дисципліни “Паралельні та розподілені обчислення” – вивчення принципів високопродуктивної обробки даних (великі очислення) на основі методів багаторівневого розпаралелювання.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни
технічні засоби передачі інформації, комп’ютерні мережі, архітектура комп’ютерів, програмування.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в комп'ютерній галузі або навчанні з застосуванням теорії та методів комп'ютерної інженерії.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу;
- ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою;
- ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК6. Здатність проектувати, впроваджувати та обслуговувати комп'ютерні системи та мережі різного виду та призначення;
- СК7. Здатність використовувати та впроваджувати нові технології, включаючи технології розумних, мобільних, зелених і безпечних обчислень, брати участь в модернізації та реконструкції комп'ютерних систем та мереж, різноманітних вбудованих і розподілених додатків, зокрема з метою підвищення їх ефективності;
- СК8. Готовність брати участь у роботах з впровадження комп'ютерних систем та мереж, введення їх до експлуатації на об'єктах різного призначення;
- СК9. Здатність системно адмініструвати, використовувати, адаптувати та експлуатувати наявні інформаційні технології та системи;
- СК11. Здатність оформляти отримані робочі результати у вигляді презентацій, науково-технічних звітів;
- СК12. Здатність ідентифікувати, класифікувати та описувати роботу програмно-технічних засобів, комп'ютерних та кіберфізичних систем, мереж та їхніх компонентів шляхом використання аналітичних методів і методів моделювання;
- СК13. Здатність вирішувати проблеми у галузі комп'ютерних та інформаційних технологій, визначати обмеження цих технологій;
- СК15. Здатність аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати, обґрунтовувати та захищати прийняті рішення.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН6. Вміти застосовувати знання для ідентифікації, формулювання і розв'язування технічних задач спеціальності, використовуючи методи, що є найбільш придатними для досягнення поставлених цілей;
- ПРН7. Вміти розв'язувати задачі аналізу та синтезу засобів, характерних для спеціальності;

ПРН8. Вміти системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових ідей;

ПРН10. Вміти розробляти програмне забезпечення для вбудованих і розподілених застосувань, мобільних і гібридних систем, розраховувати, експлуатувати, типове для спеціальності обладнання;

ПРН16. Вміти оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	ла	ін	с.р		л	п	ла	ін	с.р.	
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Модуль 1. Апаратні засоби високопродуктивних обчислень														
Тема 1. Загальні поняття та визначення. BigData та Великі Задачі. Рівні паралелізму.	1-2	4	2		2									
Тема 2. Структурна організація паралельних обчислювальних систем.	3-4	9	2		2		5							
Тема 3. Архітектури процесорів з паралельною обробкою даних за технологією SIMD.	8-9	21	2		4		15							
Тема 4. Комунікаційна система паралельних систем та обчислень.	5-6	12	2				10							
Разом за модулем 1	46		8		8		30							
Модуль 2. Методи та інструменти паралельного програмування														
Тема 1. Типові алгоритми та залежності у паралельній обробці даних.	7-8	7	1				6							
Тема 3. Програмування за технологією OpenMP.	7-11	18	3		3		12							
Тема 4. Програмування за технологією OpenMPI.	12-15	19	3		4		12							
Разом за модулем 2	44		7		7		30							

Усього годин	90	1	1	6						
		5	5	0						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні поняття та визначення. BigData та Великі Задачі. Рівні паралелізму.	2
2	Структурна організація паралельних обчислювальних систем.	2
3	Архітектури процесорів з паралельною обробкою даних за технологією SIMD.	2
4	Комунікаційна система паралельних систем та обчислень.	2
5	Типові алгоритми та залежності у паралельній обробці даних.	1
6	Програмування за технологією OpenMP.	3
7	Програмування за технологією OpenMPI.	3
Всього годин		15

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Представлення та характеристики паралельного алгоритму. Канонічна ЯПФ.	2
2	Представлення та характеристики паралельного алгоритму. ЯПФ з обмеженням ресурсів.	2
3	Архітектури SIMD-процесорів.	4
4	Програмування за технологією OpenMP.	3
5	Програмування за технологією OpenMPI.	4
Всього годин		15

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Структурна організація паралельних обчислювальних систем.	5
2	Архітектури процесорів з паралельною обробкою даних за технологією SIMD.	15
3	Комунікаційна система паралельних систем та обчислень.	10
4	Типові алгоритми та залежності у паралельній обробці даних.	6
5	Програмування за технологією OpenMP.	12
	Програмування за технологією OpenMPI.	12
Всього годин		60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- Захист лабораторних робіт

- Тестування
- Співбесіда
- Усне або письмове опитування

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- Командна робота
- Лекція
- Лабораторна робота
- Практико-орієнтоване навчання
- Змішане навчання

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Принципи та системи обробки аналогових даних		
Представлення та характеристики паралельного алгоритму. Канонічна ЯПФ.	ПРН7, ПРН10, ПРН19	15
Представлення та характеристики паралельного алгоритму. ЯПФ з обмеженням ресурсів.	ПРН7, ПРН10, ПРН19	15
Архітектури SIMD-процесорів.	ПРН7, ПРН10, ПРН19	50
Тестування по матеріалах модуля 1.	ПРН7, ПРН10, ПРН19	20
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Базові стандарти каналів зв'язку		
Програмування за технологією OpenMP.	ПРН7, ПРН10, ПРН19	50
Програмування за технологією OpenMPI.	ПРН7, ПРН10, ПРН19	50
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Разом за курс		(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові покликання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn:<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1589>) який містить конспекти лекцій, презентації до них, методичні вказівки що до виконання лабораторних робіт та додаткову літературу.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/resource/view.php?id=455069>
2. <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/resource/view.php?id=455070>
3. <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/folder/view.php?id=455030>